

**Kyrkomötet
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2026:2**

Vigsel, äktenskap och samvetsfrihet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar tillsyns- och uppdragsutskottet motion 2026:1 Värna samvetsfriheten. I motionen föreslås att kyrkomötet ska besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa att ingen, vid anställning eller under pågående anställning inom Svenska kyrkan, diskrimineras på grund av sin syn på samkönade vigslar. Utskottet föreslår att motionen avslås, främst mot bakgrund att det enligt svensk lag är arbetsgivarens ansvar att säkerställa att diskriminering inte sker. Det är inte juridiskt eller praktiskt möjligt för kyrkostyrelsen att säkerställa detta.

I betänkandet behandlas även motion 2026:76 Vigsel och äktenskap. I denna motion föreslås att kyrkomötet beslutar att Svenska kyrkan har *en* äktenskapssyn och *en* gemensam ordning för vigsel, enligt vilken Svenska kyrkan viger par av samma och olika kön, och att det därför inte går att hänvisa till 2009 års beslut för att inte viga samkönade par. Utskottet delar motionens intentioner men föreslår att motionen avslås eftersom motionens beslutsförslag kan riskera att ge upphov till skilda tolkningar. Utskottet föreslår kyrkomötet att med anledning av motionen uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet snarast, men senast 2028 återkomma med en skrivelse baserad på kyrkostyrelsens skrivelse och uttalande 2009:6.

Till betänkandet finns två reservationer, två särskilda yttranden och tre särskilda meningar.

Innehåll

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut	3
Motionernas förslag	3
Motion 2026:1 av Petter Nilsson och Robert Fredriksson, Värna samvetsfrihet.....	3
Motion 2026:76 av Jesper Eneroth m.fl., Vigsel och äktenskap	3
Yttranden från läronämnden.....	3
Yttrande från kyrkorättsnämnden.....	3
Yttrande från andra utskott	3
Bakgrund	3
Diskrimineringslagen	3
Europakonventionen	4
Samvetsfrihet enligt kyrkoordningen m.m.....	5
Äktenskapsbalken	5
Tidigare behandling i kyrkomötet.....	5
Biskopsmötet.....	9
Kyrkomötets uttalanden	10
Utskottets överväganden	11
Motion 2026:1 Värna samvetsfrihet	11
Motion 2026:76 Vigsel och äktenskap.....	11
Reservation 1–2	13
Särskilt yttrande 1–2	13
Särskild mening 1–3	13
Bilaga 1 Läronämndens yttrande 2026:4y	16
Bilaga 2 Kyrkorättsnämndens yttrande 2026:4y	17
Bilaga 3 Gudstjänstutskottets yttrande 2026:4y	18
Bilaga 4 Läronämndens yttrande 2026:5y	19

Kyrkomötet beslutar att

1. Avslå motion 2026:1
2. Avslå motion 2026:76
3. Med anledning av motion 2026:76 uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet snarast, men senast 2028, återkomma med en skrivelse baserad på kyrkostyrelsens skrivelse och uttalande 2009:6, i enlighet med motionens intentioner och läronämndens konstaterande om att det faktum att Svenska kyrkan rymmer olika förståelser av äktenskapet inte undantar ämbetsbäraren från ansvaret att vara lojal med Svenska kyrkans vigselordning, att detta betyder att ett äktenskap mellan personer av samma kön också erkänns som ett äktenskap av den präst som personligen företräder en annan förståelse av äktenskapet samt att den teologiska mångfalden inte ska ta sig uttryck i ett underkännande av människors äktenskap.

Motionernas förslag

Motion 2026:1 av Petter Nilsson och Robert Fredriksson, Värna samvetsfrihet

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa att ingen inom Svenska kyrkan diskrimineras på grund av sin syn på samkönade vigslar vid anställning eller under pågående anställning.

Motion 2026:76 av Jesper Eneroth m.fl., Vigsel och äktenskap

Kyrkomötet beslutar att Svenska kyrkan har en äktenskapssyn och en gemensam ordning för vigsel, enligt vilken kyrkan viger par av samma och olika kön, och att det därför inte går att hänvisa till 2009 års beslut för att inte viga samkönade par.

Yttranden från läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över motion 2026:76 i Ln 2026:4y, *bilaga 1* och över tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2026:2 i Ln 2026:5y, *bilaga 4*.

Yttrande från kyrkorättsnämnden

Kyrkorättsnämnden har yttrat sig över motion 2026:76 i Kn 2026:4y, *bilaga 2*.

Yttrande från andra utskott

Gudstjänstutskottet har yttrat sig över motion 2026:76 i G 2026:4y, *bilaga 3*.

Bakgrund

Diskrimineringslagen

Utgångspunkten inom svensk arbetsrätt är att anställningsrätten är fri och att arbetsgivare har arbetsledningsrätt. Det finns dock begränsningar som följer av lag och

kollektivavtal. Exempel på en sådan lag är diskrimineringslagen (2008:567). Diskrimineringslagen har som ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Denna uppräknade utgör de så kallade diskrimineringsgrunderna. Lagen är tvingande och kan inte åsidosättas genom avtal.

Enligt diskrimineringslagen innebär direkt diskriminering att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, exempelvis religion. Indirekt diskriminering innebär att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer utifrån någon av diskrimineringsgrunderna, exempelvis religion. Det gäller såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå detta berättigade syfte. Ovanstående framgår av 1 kap 4 § 1 och 2 diskrimineringslagen.

En arbetsgivare får inte diskriminera någon som gör en förfrågan om eller söker arbete enligt 2 kap. 1 § diskrimineringslagen. Det finns undantag från detta förbud att diskriminera. Exempelvis kan särbehandling vara tillåten vid beslut om anställning som föranleds av en egenskap som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. I sådana fall krävs det att den egenskapen, på grund av arbetets natur eller det sammanhang där arbetet utförs, utgör ett verkligt och avgörande yrkeskrav som har ett berättigat syfte och kravet är lämpligt och nödvändigt för att uppnå syftet (2 kap. 2 § diskrimineringslagen). Det kan till exempel vara tillåtet att ta hänsyn till kön vid anställningar hos organ dit kvinnor som utsatts för övergrepp av män kan vända sig.

Europakonventionen

Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) gäller som lag i Sverige. I artikel 9 Europakonventionen stadgas att var och en har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Denna rätt innefattar enligt bestämmelsen frihet att byta religion eller tro och frihet att ensam eller i gemenskap med andra, offentligt eller enskilt, utöva sin religion eller tro genom gudstjänst, undervisning, sedvänjor och ritualer. Artikeln anger vidare att friheten att utöva sin religion eller tro endast får underkastas sådana begränsningar som är föreskrivna i lag och som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till den allmänna säkerheten, till skydd för allmän ordning, hälsa eller moral eller skydd för andra personers fri- och rättigheter.

Europadomstolen ska säkerställa att de förpliktelser som följer av Europakonventionen fullgörs av ett medlemsland, även om det främst är medlemsländerna själva som ska säkerställa efterlevnaden. Europadomstolen har i ett antal rättsfall avgjort frågor om religionsfriheten enligt artikel 9 Europakonventionen exempelvis i målet *Eweida and Others v. the United Kingdom* (38320/10, 59842/10, 36516/10, 51671/10 och 36516/10) meddelat den 27 maj 2013. I målet avgjordes fyra olika fall. Ett av fallen gällde om en kristen flygvärdinnas religionsfrihet inskränktes på ett otillåtet sätt när flygbolaget förbjöd henne att använda halsband med kors, med hänsyn till uniformsreglementet för flygvärdinnor. Europadomstolen ansåg det legitimt att kräva att de anställda skulle ha vissa kläder för att kommunicera bolagets varumärke och framtoning. Med beaktande av att bolaget tillät andra religiösa symboler samt att det

senare justerade uniformsreglementet och tillät synliga religiösa smycken ansåg domstolen att flygvärdinnans religionsfrihet hade inskränkts. I det andra fallet var det frågan om en sjuksköterskas religionsfrihet inskränkts på ett otillåtet sätt när hon under arbetstid på sjukhuset förbjöds bära ett halsband med ett kors, med hänsyn till risken för bland annat patientsäkerheten till exempel om en patient skulle rycka eller dra i det. Sjuksköterskans rätt att manifesteras sin religion ansågs väga tungt, liksom det motstående intresset av patientsäkerhet. Europadomstolen fann att de begränsningar som skett i hennes religionsfrihet var sådana som var nödvändiga i en demokratisk stat och att sjuksköterskans religionsfrihet inte hade inskränkts på ett otillåtet sätt.

Samvetsfrihet enligt kyrkoordningen m.m.

I kyrkoordningen finns det ingen specifik bestämmelse om anställdas rätt till samvetsfrihet. Enligt allmänna arbetsrättsliga principer är en anställd i regel skyldig att fullgöra de arbetsuppgifter han eller hon blir anvisad. I vissa fall har det hänvisats till samvetsklausuler, väjningsrätt eller liknande. I dessa fall avses, som det får förstås, en grund för att anställda inte ska behöva fullgöra vissa arbetsuppgifter som strider mot den egna övertygelsen. Ett sådant exempel finns i ett utskottsuttalande från 1958 års kyrkomöte med anledning av den lagändring som gav kvinnor behörighet till prästtjänst (se t.ex. prop. 1981/82:93).

I kyrkostyrelsens beslut (SvKB 2006:16) om ordning för välsignelse över registrerat partnerskap finns i 2 § tredje stycket angivet att "[f]ör den som anser att det strider mot hans eller hennes personliga övertygelse föreligger ingen skyldighet att medverka i genomförandet av gudstjänsten". Möjligheten att ingå partnerskap upphävdes år 2009 när könsneutrala äktenskap infördes.

Äktenskapsbalken

Vid vigsel gäller den ordning som gäller inom ett trossamfund, om vigseln förrättas av en präst eller någon annan befattningshavare i samfundet. Detta följer av 4 kap. 6 § äktenskapsbalken. En behörig vigselförrättare inom ett trossamfund är inte skyldig att förrätta vigsel, vilket följer av 4 kap. 3 § tredje stycket äktenskapsbalken.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Frågor om samvetsfrihet och beredvillighet att viga samkönade par har behandlats av kyrkomötet vid flera tillfällen. Nedan återges några av dessa ärenden.

2009

Mot bakgrund av införandet av könsneutrala äktenskap i äktenskapsbalken beslutade 2009 års kyrkomöte om ändringar i kyrkoordningen och i anvisningarna till kyrkohandbokens ordning för vigselgudstjänst, så att par av samma kön kan vigas i Svenska kyrkans ordning (KsSkr 2009:6, G 2009:2, KmSkr 2009:1). När denna ändring föreslogs uttalade kyrkostyrelsen bland annat följande (KsSkr 2009:6 s. 32):

Det råder enighet inom Kyrkostyrelsen i frågan om att ingen präst mot sin personliga övertygelse om vad som är rätt ska tvingas viga par av samma kön. Detta följer av att Svenska kyrkan bejaktar att det inom kyrkan kan rymmas olika syn på äktenskapet. Frågan om hur man ser på

vigsel med par av samma kön ska inte heller ha betydelse vid exempelvis prövning av prästkandidat eller anställning av präst, musiker, kyrkvaktmästare eller annan personal i kyrkans tjänst.

Kyrkostyrelsen hänvisade även till 17 kap. 2 § kyrkoordningen om att den som tillhör Svenska kyrkan har rätt att få del av de kyrkliga handlingarna dop, bikt, konfirmation, vigsel och begravning i sin församling i enlighet med vad som anges i kyrkoordningen. Kyrkostyrelsen uttalade att det innebär en skyldighet för församlingen, och då närmast för kyrkoherden, att se till att det finns en tjänstgörande präst så att de som tillhör församlingen kan få del av de kyrkliga handlingarna. Kyrkostyrelsen föreslog dock inte någon i kyrkoordningen inskriven ”väjningsrätt”. Det bedömdes inte som lämpligt att på en viss punkt införa en direkt bestämmelse om att en präst inte ska behöva tjänstgöra vid en viss slags kyrklig handling därför att det strider mot hans eller hennes personliga övertygelse. Gudstjänstutskottet uttalade i betänkandet (G 2009:2) bland annat

Kyrkan har uppdraget att välkomna också par av samma kön till vigsel, men den enskilda prästen kan säga ja eller nej till att leda en sådan gudstjänst. I förvaltandet av uppdraget att viga finns utrymme för en personlig bedömning av den enskilda situationen. Det är därför inte relevant att tala om väjningsrätt.

2015

2015 års kyrkomöte behandlade två motioner av betydelse för kyrkliga handlingar, särskilt vigsel (TU 2015:4). Den ena motionen (2015:20) avsåg att kyrkostyrelsen skulle säkerställa att ingen diskrimineras i samband med kyrkliga handlingar. Tillsyns- och uppdragsutskottet konstaterade att kyrkostyrelsen inte kunde ges i uppdrag att utfärda närmare bestämmelser om ett visst förhållande utan direkt stöd i kyrkoordningen. Motionen avslogs.

I den andra motionen (2015:88) föreslogs dels att ”den samvetsklausul som idag finns för dem som inte vill viga samkönade par” skulle tas bort, dels att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att göra vigselplikten till en del i antagningskriterierna till prästkandidat och vigning. Tillsyns- och uppdragsutskottet delade läronämndens synsätt (Ln2015:12y) att det inte var sakligt riktigt att tala om en ”samvetsklausul”. Utskottet konstaterade att det i flera sammanhang hade betonats att Svenska kyrkan kan härbärgera olika syn på äktenskapet och att detta också ska kunna få praktiska konsekvenser för enskilda prästers handlingsutrymme. Utskottet såg det som ett avsteg från det som sades när ordningen för vigsel av par av samma kön infördes, om kyrkomötet nu skulle göra det till ett villkor för prästvigning att säga ja till att viga par av samma kön. Utskottet menade vidare att ett sådant villkor riskerade att få påtagligt negativa konsekvenser för sammanhållning och samtalsklimat inom Svenska kyrkan. Motionen avslogs.

2016

2016 års kyrkomöte behandlade en motion med förslag att uppdra till kyrkostyrelsen att lämna förslag till ändring i kyrkoordningen så att det skulle bli ett villkor för vigning till präst att ha förklarat sig beredd att förrätta vigsel av par av samma kön (TU 2016:10). Tillsyns- och uppdragsutskottet hänvisade till att en enhällig läronämnd i sitt yttrande (Ln 2016:8y) avvisat ett sådant tillägg i bestämmelserna om villkor för prästvigning. Vidare framhöll utskottet att det är fråga om ett villkor av helt

annat slag än de villkor som finns sedan tidigare och som är konstitutiva för kyrkan. Motionen avslogs.

TU 2026:2

2022

Även kyrkomötet 2022 behandlade motioner om vigsel av samkönade par i förhållande till prästvigning (2022:71) och obehörighet (2022:83). Tillsyns- och uppdragsutskottet (TU 2022:10) hänvisade bland annat till läronämndens yttrande (Ln 2022:13y). I läronämndens yttrande framhölls bland annat biskopens vigningsansvar, i vilket det ligger att göra en helhetsbedömning av kandidatens lämplighet, och att det strider mot kyrkans ordning att för vigning införa villkor av icke-konstitutiv karaktär som begränsar detta vigningsansvar. I sitt yttrande uttalade läronämnden även att Svenska kyrkan har en ordning som innebär att kyrkoherden har ansvaret för att samkönade par kan vigas inom församlingen eller pastoratet. Detta innebär att arbetet måste organiseras så att inget par ställs i situationen att de möts av en präst som nekar att viga med motiveringen att paret är av samma kön.

2023

Kyrkomötet 2023 behandlade två motioner som rörde frågor kring vigsel för par av samma kön (TU 2023:5). I motion 2023:24 föreslogs att kyrkomötet skulle besluta att uttala en önskan att alla präster i Svenska kyrkan på sikt ska vilja viga samkönade par. Det föreslogs också att kyrkomötet skulle uppdra till kyrkostyrelsen att i dialog med biskopsmötet återkommande efterhöra hur arbetet går med biskopsmötets långsiktiga mål att alla präster i Svenska kyrkan med glädje och av fri vilja viger par av olika kön liksom par av samma kön. I motion 2023:61 föreslogs att kyrkostyrelsen skulle lämna förslag till en ändring av kyrkoordningen med innebörden att behörig att anställas som domprost eller kyrkoherde, eller på ett längre vikariat än tre månader på en sådan befattning, är endast den som förklarat sig beredd att förrätta vigsel och välsignelsehandlingar enligt 23 kap. kyrkoordningen för såväl par av olika som samma kön.

Utskottet underströk bland annat vikten av att fortsätta på den inslagna vägen att genom samtal fortsätta arbetet med att var och en ska tillförsäkras ett gott bemötande i kyrkans olika verksamheter, så att kyrkans sammanhang ska vara välkomnande och inkluderande i vid bemärkelse. Vidare hänvisade utskottet till biskopsmötets målbild från 2022 angående präster och vigsel för par av samma kön, och uttalade att det bland kyrkomötets ledamöter och deras väljare utan tvekan finns många som instämmer i målbilden. Samtidigt menade utskottet att kyrkomötet, med tanke på den ansvarsfördelning som finns inom Svenska kyrkan, inte behövde göra något sådant uttalande som föreslogs. Med hänvisning till läronämndens yttrande (Ln 2023:3y) fann utskottet att det inte heller ankom på kyrkomötet att i kyrkoordningen lägga till ett sådant villkor för behörighet till anställning som kyrkoherde. Vidare noterade utskottet biskopsmötets beslut i mars 2023 att föreslå kyrkostyrelsen att utreda om samkönade vigslar får vara en fråga vid anställning och att kyrkostyrelsen beslutat om en sådan utredning. Motionerna avslogs.

2025

Frågan om anställdas samvetsfrihet lyftes också vid kyrkomötet 2025. I tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande Värna samvetsfriheten (TU 2025:3) behandlades motion 2025:5 i vilken motionären föreslog att kyrkomötet skulle besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att skärpa bestämmelserna för anställdas rätt till samvetsfrihet. Utskottet föreslog att kyrkomötet skulle avslå motionen, främst mot bakgrund av att

det inte finns några sådana bestämmelser som beskrivs i motionen och det heller inte vore önskvärt att införa sådana.

Samma år behandlade tillsyns- och uppdragsutskottet även motion 2025:113. I motionen föreslogs att kyrkomötet skulle besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram riktlinjer som ger pastorat och församlingar möjlighet att vid tillsättning av prästtjänster efterfråga kandidatens inställning till att viga alla par enligt Svenska kyrkans ordning. Det föreslogs vidare att i dessa riktlinjer klargöra att beredskap att viga samkönade par ska kunna ses som en förutsättning för att inneha en prästtjänst. Utskottet föreslog att motionen skulle bifallas. Utskottet ansåg också att förslaget bidrog till att säkerställa likabehandling. (TU 2025:11). Kyrkomötet beslutade, i enlighet med betänkandet att bifalla motionen (KmSkr 2025:16).

Kyrkostyrelsen rapporterar i KsSkr 2026:3 att ärendet har beretts inom kyrkokansliet, i samverkan med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Riktlinjer och vägledning har arbetats fram för den församling eller det pastorat som vid anställning önskar ställa upp som krav att präst viger par av samma kön. Kyrkostyrelsen beslutade att fastställa riktlinjerna i juni 2026 (KS 2025–1902). Riktlinjerna är rådgivande och syftar till att stödja församlingar och pastorat som vid nyanställning av församlingspräst överväger att ställa upp ett villkor för anställning som innebär att prästen ska vara beredd att förrätta vigsel av samkönade par. I riktlinjerna anges att varje församling i regel själv får bestämma vilka villkor för anställning som ska gälla vid nyanställning. Svenska kyrkan viger sedan 2009 par, oavsett kön, till äktenskap. Som enskild präst i Svenska kyrkan finns möjlighet att enligt egen övertygelse ha en annan syn på äktenskapet. En teologisk hållning som följer av en religiös åskådning omfattas av religionsfrihet. Det finns regler som förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av religion eller annan trosuppfattning. Det finns också förbud mot diskriminering på grund av sexuell läggning. Vid anställning av en präst behöver den församling som vill ställa upp vigselvillkoret således göra en avvägning mellan intressena att motverka diskriminering på grund av sexuell läggning och att motverka diskriminering på grund av religion eller annan trosuppfattning hos dem som söker anställningen. Av intresse kan även behandlingen av motion 2025:90 Prästutbildningen och samkönade äktenskap vara. I motionen föreslogs att kyrkostyrelsen skulle se över hur utbildningen för blivande präster kunde bidra till bättre och tydligare förståelse för den teologi som ligger till grund för Svenska kyrkans bejakande av samkönade äktenskap och den nu gällande vigselordningen. I kyrkolivsutskottets betänkande 2025:2 Prästutbildningen, bedömde utskottet att det var viktigt att säkerställa att blivande präster får exegetisk fördjupning kring de texter som kan upplevas som problematiska att tolka när det gäller samkönade äktenskap. Utskottet föreslog därför att kyrkomötet skulle bifalla motion 2025:90, vilket kyrkomötet också gjorde (KsSkr 2025:19).

Kyrkostyrelsen återrapporterar i år, med anledning av uppdraget att en vetenskaplig artikel som analyserar Svenska kyrkans äktenskapsteologi i ljuset av frågan om samkönade äktenskap har författats och använts i undervisningen under våren 2026. Inför läsåret 2026/2027 kommer också kursplanen att revideras (KsSkr 2026:3). Vid kyrkostyrelsens behandling av ärendet bifogades till ärendet en promemoria av kyrkosekreteraren, benämnd *Äktenskapssyn och vigselordning*. Kyrkosekreteraren skriver i promemorian att Svenska kyrkan sedan år 2009 har en könsneutral vigselordning. 2009 års beslut föregicks av omfattande teologisk reflektion under flera decennier och rörde en ny vigselordning, och till den ordningen hör att Svenska kyrkan viger par av samma och olika kön. Sedan den nya kyrkohandboken togs i bruk 2018 finns inte någon annan ordning. Det är därför inte möjligt att tala om flera parallella ordningar, inte heller att Svenska kyrkan skulle ha flera äktenskapssyner. Däremot rymmer Svenska kyrkan alltså olika uppfattningar om denna enda ordning.

Uttalande den 3 mars 2022

Biskopsmötet gjorde den 3 mars 2022 ett uttalande rubricerat *Om vigselrätt, vigselplikt och vigningsansvar* varav bland annat följande kan utläsas.

Frågan om prästers eventuella skyldighet att viga samkönade par har aktualiserats under några år. Det har rests krav på att ingen ska få viga till präst som inte lovar att viga samkönade par. Biskopsmötet ser att denna fråga berör flera för Svenska kyrkan grundläggande principer och finner därför anledning att uttala sig.

[...]

Vi ser en pågående förändring som vår kyrka under lång tid har bearbetat läromässigt och pastoralt. Under tiden har allt fler präster blivit beredda att viga par av samma kön, så att vi idag har långt fler präster som gärna viger samkönade par än vad som krävs för att täcka behovet. Vi tror mer på den processen än på tvångsmedel.

Detta sagt, står hela biskopsmötet idag bakom kyrkomötets beslut från 2009 om vigsel av par av samma kön. Allas vår gemensamma målbild i fråga om vigsel är att alla präster med glädje och av fri vilja viger par av olika kön liksom par av samma kön. Denna målbild är vägledande i vårt arbete med antagning av prästkandidater, liksom i vårt arbete med främjande och tillsyn i våra respektive stift.

[...]

Vid flera tillfällen har läronämnden betonat att vinningstjänsten är kyrkans och inte tillhör den enskilda prästen. Det innebär självklart att prästen förväntas att följa kyrkans ordning även när det gäller vigsel. Det innebär också att det är kyrkan som helhet och inte den enskilda prästen som ansvarar för människors tillgång till de kyrkliga handlingarna; det är kyrkoherden som har att se till att de som efterfrågar och har rätt till vigsel också får en vigsel i församlingen i enlighet med kyrkans ordning (Ln 1997:3y samt Ln 2016:8y).

Vigsel av samkönade par som kvalifikationskrav

Biskopsmötet föreslog 2023 att kyrkostyrelsen skulle utreda om en prästs beredskap att viga samkönade par kan beaktas vid anställning. Syftet var att undersöka om detta skulle kunna användas som ett verktyg för att motverka diskrimineringsliknande situationer i Svenska kyrkan. (34 § BM 2022–0011)

Den utredning som därefter genomfördes kom fram till att svensk rätt inte hindrar att församlingar och pastorat vid nyanställning ställer krav på att en präst ska vara beredd att förrätta vigsel även för samkönade par. Även om ett sådant krav kan missgynna personer med vissa religiösa övertygelser bedömdes det vara tillåtet, eftersom syftet att säkerställa likvärdig behandling av samkönade par anses berättigat och kravet kan bedömas som proportionerligt.

Under beredningen gjordes även en kyrkorättslig analys av kyrkostyrelsens uttalande från 2009 om vigslar av samkönade par. Analysen slog fast att uttalandet inte är rättsligt bindande utan ska ses som ett uttryck för kyrkostyrelsens dåvarande uppfattning. Frågan om vigselplikt eller väjningsrätt reglerades aldrig uttryckligen och uttalandet kan därför inte anses styra församlingars och pastorats rekryteringsbeslut. (KS 2023–0975)

Uttalande den 22 april 2026

I biskopsmötets uttalande *Vägar framåt* följdes biskopsmötets uttalande från 2022 upp genom att understryka att samtliga biskopar i Svenska kyrkan säger nej till kandidater som på något sätt ”fördömer den homosexuella personen eller skuldbelägger den homosexuella orienteringen. Samtliga biskopar i Svenska kyrkan bejakar kyrkomötets beslut från 2005 och 2009, samt står bakom biskopsmötets uttalande från 2022. Biskoparna finner det nödvändigt att den som antas för att bli präst eller diakon ska ha en personligt och teologiskt genomarbetad, icke-dömande människosyn, med respekt för varje människas värde och värdighet. Samtliga biskopar i Svenska kyrkan understryker att det till kyrkans ordning hör att vi viger par av samma och olika kön, och att kyrkans gemensamma ordning är överordnad ämbetsbäraren. Biskoparna arbetar aktivt med samtal och teologisk fördjupning gällande homosexualitet och samkönade äktenskap i samband med antagning. Samtliga biskopar arbetar också aktivt med olika åtgärder för att alla blivande präster med glädje och av fri vilja ska viga både par av samma och olika kön, till exempel genom praktikplats i församling med aktivt hbtqi+-arbete, riktade kurser eller samtal med mentor, självavård eller terapi, studier med fokus på bibeltolkning och luthersk äktenskapsuppfattning eller genom nej vid antagning.

Kyrkomötets uttalanden

Reglering av kyrkomötets uppgifter finns i 10–11 kap. kyrkoordningen. Möjligheten för kyrkomötet att göra uttalanden omnämns inte här som en uppgift för kyrkomötet, men kyrkomötet har vid flera tillfällen gjort uttalanden, exempelvis vid det tematiska kyrkomötet 2024 där man beslutade om ett uttalande avseende Svenska kyrkan i det offentliga rummet. Samhälls- och kulturutskottet framhöll då i sitt betänkande avseende förslaget till uttalande att frågan om vem detta riktade sig till hade ställts i de övriga utskottens yttranden inför samhälls- och kulturutskottets behandling. En annan fråga som lyftes av samhälls- och kulturutskottet var vilken dignitet kyrkostyrelsens skrivelse avseende uttalandet hade (SK 2024:1).

I förarbetena till kyrkoordningen uttalades att beslut inom Svenska kyrkan ska tas på så låg nivå som möjligt, det vill säga en s.k. subsidiaritetsprincip ska gälla (se betänkandet SKU 1998:3 Arbetet på olika kyrkliga nivåer, s. 179 f.). Denna princip har ansetts komma till uttryck bland annat genom 6 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan, där det anges att kyrkomötet inte får besluta i sådana enskilda frågor som det är en församlings eller stifts uppgift att besluta i. Vidare uttalades följande i SKU 1998:3, sidan 180.

Det är t.ex. inte den nationella nivåns uppdrag att genom uttalanden i Kyrkomötet eller på annat sätt utanför kyrkoordningens ram försöka binda församlingar och stift till ett visst handlingsmönster.

Motion 2026:1 Värna samvetsfrihet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2026:1.

Utskottet vill uttrycka sitt stöd för biskoparnas vision att alla präster med glädje och av fri vilja ska viga par av olika kön liksom par av samma kön. Utskottet finner att ett bifall till motion 2026:1 riskerar att motverka denna vision. Utskottet konstaterar vidare att kyrkostyrelsen, på uppdrag av kyrkomötet, har utarbetat riktlinjer för församlingar och pastorat som önskar uppställa villkor avseende vigsel av samkönade par vid rekrytering av präster. Dessa riktlinjer utgör ett stöd för att motverka diskriminering i rekryteringsprocesser, även i de fall då krav på villighet att viga samkönade par ställs. Det är inte praktiskt möjligt för kyrkostyrelsen att säkerställa ett visst förfarande vid rekrytering. Det är endast den rekryterande enheten som kan ansvara för att säkerställa detta. Mot denna bakgrund föreslår utskottet avslag till motion 2026:1.

Motion 2026:76 Vigsel och äktenskap

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2026:76.
2. Kyrkomötet beslutar att, med anledning av motion 2026:76, uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet snarast, men senast 2028, återkomma med en skrivelse baserad på skrivelsen och uttalandet 2009:6, i enlighet med motionens intentioner och läronämndens konstaterande om att det faktum att Svenska kyrkan rymmer olika förståelser av äktenskapet inte undantar ämbetsbäraren från ansvaret att vara lojal med Svenska kyrkans vigselordning, att detta betyder att ett äktenskap mellan personer av samma kön också erkänns som ett äktenskap av den präst som personligen företräder en annan förståelse av äktenskapet samt att den teologiska mångfalden inte ska ta sig uttryck i ett underkännande av människors äktenskap.

År 2009 beslutade kyrkomötet om ändringar i kyrkoordningen samt i anvisningarna till kyrkohandbokens ordning för vigselgudstjänst, för att möjliggöra att även par av samma kön skulle kunna vigas enligt Svenska kyrkans ordning. Svenska kyrkan har i dag en fastställd vigselordning som omfattar såväl par av olika kön som par av samma kön. Samtliga församlingar har att tillhandahålla vigsel i enlighet med denna ordning, och det finns en tydligt reglerad ansvars- och tillsynsstruktur genom kyrkoherdar, biskopar och stift för att säkerställa att uppdraget fullgörs. Utskottet anser att det är en god ordning men inte god nog. Att vi som kyrka fortsätter viga präster som inte vill viga samkönade och att vi har församlingar som inte har någon präst som är villig att viga är enligt utskottet oroande. Biskopsmötet har uttryckt en vision om att alla präster, av fri vilja och med glädje, ska kunna viga såväl par av olika kön som par av samma kön. I likhet med vad som anförts i övervägandena avseende motion 2026:1 vill utskottet uttrycka sitt stöd för denna vision. Utskottet vill understryka att Svenska kyrkan ska utgöra en öppen och välkomnande gemenskap för alla, oavsett sexuell läggning. Utskottet anser att samkönade par inte ska behöva möta hinder eller osäkerhet kring möjligheten att vigas i Svenska kyrkan. Utskottet uttrycker en oro för den utveckling som sker i samhället med ökad utsatthet och hårdare attityder mot hbtqi+-personer. Den här utvecklingen märks även i Svenska kyrkan.

Utskottet delar motionärens uppfattning att det, mot bakgrund av den tid som förflutit sedan 2009 års beslut och den utveckling som därefter skett inom Svenska

kyrkan, kan finnas skäl att på nytt granska och värdera de ställningstaganden och skrivningar som föregick beslutet. Denna uppfattning delas även av De Ungas Kyrkomöte. Utskottet bedömer att det är viktigt att säkerställa att dessa uttalanden inte försvårar den fortsatta utvecklingen av Svenska kyrkans arbete för likabehandling och inkludering eller ger upphov till oklarheter i fråga om Svenska kyrkans syn på samkönade äktenskap.

Utskottet vill därvid särskilt anknyta till vad läronämnden anfört i sitt yttrande över motionen. Läronämnden uttalar bland annat följande:

Det faktum att Svenska kyrkan rymmer olika förståelser av äktenskapet undantar inte ämbetsbäraren från ansvaret att vara lojal med Svenska kyrkans vigselordning. Detta betyder att ett äktenskap mellan personer av samma kön också erkänns som ett äktenskap av den präst som personligen företräder en annan förståelse av äktenskapet. Den teologiska mångfalden ska inte ta sig uttryck i ett underkännande av människors äktenskap.

Utskottet instämmer i läronämndens uttalande och finner att det ligger väl i linje med de intentioner som kommer till uttryck i motionen. Mot denna bakgrund anser utskottet att det kan finnas skäl att se över de skrivningar som föregick 2009 års beslut. Samtidigt konstaterar utskottet att motion 2026:76 har gett upphov till skilda tolkningar. För att undvika ytterligare otydlighet, finner utskottet att frågan bör bli föremål för fortsatt beredning genom kyrkostyrelsens försorg. Utskottet föreslår därför avslag på motion 2026:76. Med anledning av motionen föreslår utskottet att kyrkomötet ska uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet snarast, men senast 2028, återkomma med en skrivelse baserad på kyrkostyrelsens skrivelse och uttalande 2009:6 i enlighet med motionens intentioner och läronämndens konstaterande om att det faktum att Svenska kyrkan rymmer olika förståelser av äktenskapet inte undantar ämbetsbäraren från ansvaret att vara lojal med Svenska kyrkans vigselordning, att detta betyder att ett äktenskap mellan personer av samma kön också erkänns som ett äktenskap av den präst som personligen företräder en annan förståelse av äktenskapet samt att den teologiska mångfalden inte ska ta sig uttryck i ett underkännande av människors äktenskap.

Uppsala den 2 oktober 2026

På tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Roine Olsson, ordförande

Monika Tham, sekreterare

Beslutande: Roine Olsson, ordförande, Kicki Halldin, Helen Coughlin-Ribb, Anna Karin Slunge, Christina Södling, Emma Hedlundh, Mattias Rosenquist, Xerxes Carlsén Åkerfeldt, Margareta Nisser-Larsson, Hanna Hesser Nordin, Eva Hallström, Agneta Eriksson, Jonatan Hanson, Fredrik Ottesen och Jonas Noréus.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Carl-Michael Palmér, Johannes Fransson, Ingvor Arnoldsson, Karin Enerbäck, Per-Eric Lindgren, Victor Backström, Eva-Karin Torhem Arnell, Anders Bromée, Bertil Wennberg, Agneta Ahlblom, Lisa Gerenmark, och Hans Weichbrodt.

Biskoparna Fredrik Modéus och Marika Markovits har deltagit i utskottets överläggningar

Reservation 1

TU 2026:2

Jag reserverar mig mot utskottets förslag till avslag på motion 2026:1 till förmån för bifall till motionen. Jag reserverar mig vidare mot utskottets förslag att med anledning av motion 2026:76 lämna ett uppdrag till kyrkostyrelsen.

Fredrik Ottesen

Reservation 2

Vi reserverar oss mot utskottets förslag att med anledning av motion 2026:76 lämna ett uppdrag till kyrkostyrelsen.

Margareta Nisser-Larsson och Hanna Hesser Nordin

Särskilt yttrande 1

Vi bifaller utskottets förslag till beslut men vill markera mot att det i utskottets betänkandetext i slutskedet av ärendets behandling infogades ett antal tillägg. Det är förstås alltid möjligt att komma med ändringsförslag innan klubban har fallit, men det brukar då vara ändringar av mindre art, till exempel språkliga justeringar som tydliggör innebörden i texten. Så var här inte fallet, utan de tillägg som lades fram var mer omfattande, vilket blir särskilt problematiskt i en fråga med sådan tyngd och komplexitet som denna. Det är svårt att kunna reflektera och fatta genomtänkta beslut under endast tio minuters ajournering och i avsaknad av den skrivna texten.

När utskott formulerar betänkandetext brukar också strävan vara att texten ska vara så stringent som möjligt och undvika värderande utsagor. Här gick man utanför den principen vilket vinklar texten på ett sätt som hela utskottet därmed fick svårt att stå bakom.

Emma Hedlundh och Mattias Rosenquist

Särskilt yttrande 2

Utskottets förslag angående motion 2026:76 stämmer överens med det FiSK arbetar för och tidigare lagt förslag om: att stärka biskopsmötets vision och långsiktiga målbild att alla präster i Svenska kyrkan med glädje och av fri vilja ska viga par av olika kön liksom par av samma kön.

Motionen, som ett enhälligt utskott föreslår avslag på, skulle på ett olyckligt sätt bidra till tolkningar och osäkerhet om vad det innebär för bland annat de präster som tidigare prästvigts och har anställning inom Svenska kyrkan. Utskottets förslag innebär även ett välkommet tydliggörande att varje äktenskap mellan två personer ska respekteras av alla, oavsett teologisk uttolkning av äktenskapsbegreppet hos den enskilde prästen som eventuellt inte kan viga samkönade par till äktenskap för egen del.

Jonas Noréus

Särskild mening 1

Undertecknade anför särskild mening och menar att delar av övervägandetexten inte tillräckligt ger uttryck för läronämndens yttrande att "Svenska kyrkan rymmer olika förståelser av äktenskapet".

Fredrik Modéus och Marika Markovits

Särskild mening 2

Jag bifaller tillsyns- och uppdragsutskottets beslut att föreslå avslag på motion 2026:76. Samtidigt vill jag uttrycka att jag skulle velat se en annan förklarande text med motiv för avslag som bättre speglar vad som faktiskt framkom under utskotts-förhandlingarna.

Under utskotts-förhandlingarna stod det för majoriteten klart att 2009 års beslut och ordning gäller kyrkorättsligt och inte kan överflygas med en majoritetsomröstning i plenum. Detta av två skäl: 2009 års beslut sådant det föreligger och läronämndens bedömning att äktenskapet enligt Svenska kyrkans bekännelse är en "icke-konstitutiv fråga" i Svenska kyrkan.

Den kyrkorättsliga frågan fokuserar kyrkostyrelsens kommentar till beslutet att införa könsneutrala äktenskap. (KsSkr 2009:6, sidan 32): "Det råder enighet inom Kyrkostyrelsen i frågan om att ingen präst mot sin personliga övertygelse om vad som är rätt ska tvingas viga par av samma kön. Detta följer av att Svenska kyrkan bejakar att det inom kyrkan kan rymmas olika syn på äktenskapet. Frågan om hur man ser på vigsel av par med samma kön ska inte heller ha betydelse vid exempelvis prövning av prästkandidat eller anställning av präst, musiker, kyrkvaktmästare eller annan personal i kyrkans tjänst."

Kyrkorättsnämnden tillmäter ovanstående uttalande stor betydelse i sin kommentar till motion 2026:76: "Kyrkorättsnämnden tolkar det som att, i vart fall utifrån vad som anförts i motionen, kyrkostyrelsens skrivelse 2009:6 Vigsel och äktenskap kan ha en påverkan på kyrkan som gör att skrivelsen har en karaktär av 'annan bestämmelse'. Kyrkorättsnämnden finner därför skäl att yttra sig över motionen." Utifrån kyrkorättsnämndens bedömning att 2009 års beslut utgör en särskild bestämmelse gäller beslutet tills det att det annullerats. Den naturliga följden blir att särskild beslutsordning ska åberopas.

Den läromässiga frågan utgår från ett ställningstagande till Augsburgska bekännelsens artikel 7. Läronämnden, inklusive alla Svenska kyrkans biskopar, berör temat åsikts- och handlingsfrihet i "äktenskapsfrågan" i sin kommentar till motion 2026:76: "Läronämnden konstaterar att Svenska kyrkan rymmer olika förståelser av äktenskapet. Enighet i evangeliets lära och sakramentens förvaltning gör det möjligt att härbärgera teologisk olikhet i frågor som inte är konstitutiva för kyrkan. (Den augsburgska bekännelsen, artikel VII, Ln 2023:3y). Förståelsen av äktenskapet är för Svenska kyrkan en sådan icke-konstitutiv fråga. Läronämnden betonar att äktenskapet i evangelisk-luthersk tradition är en samhällelig ordning och inte ett sakrament." Utifrån denna förståelse av äktenskapet som en icke-konstitutiv fråga gäller 2009 års beslut. En icke-konstitutiv fråga i kyrkan kan inte i sig ligga till grund för behörighet att vigas till präst.

Den sammantagna kyrkorättsliga och läromässiga bedömningen blir ofrånkomligen att Svenska kyrkan har två erkända äktenskapssyner, helt i linje med kyrkostyrelsens ovan citerade kommentar att ingen präst ska tvingas att mot sin övertygelse "viga par av samma kön". Kyrkostyrelsen utvidgar det i samma citerade text till "musiker, kyrkvaktmästare eller annan person i kyrkans tjänst".

Min åsikt, tillsammans med många i och utanför vår kyrka, är att Svenska kyrkan ska hålla fast vid den inkluderande linje som redan tydligt lagts fast. Att vilja besluta om en exkluderande linje, därtill i strid med kyrkoordningen, vore en olycksväg för Svenska kyrkan såväl inomkyrkligt som ekumeniskt. Det som bestämts som en icke-konstitutiv fråga kan inte utgöra grund för kyrkosplittring vare sig inåt eller utåt.

Hans Weichbrodt

Särskild mening 3

TU 2026:2

Vi instämmer i det särskilda yttrande som lämnats av Emma Hedlundh och Mattias Rosenquist.

Karin Enerbäck och Per-Eric Lindgren

Kyrkomötet
Läronämndens yttrande 2026:4y

Vigsel och äktenskap

Läronämndens yttrande över motion 2026:76

Motionärerna vill att kyrkomötet beslutar att Svenska kyrkan endast har *en* äktenskapssyn. Begreppet *äktenskapssyn* är inte en entydig dogmatisk kategori utan ett samlingsbegrepp för ställningstaganden av olika slag. Svenska kyrkan har inte enbart *en* äktenskapssyn, däremot har Svenska kyrkan *en* vigselordning, och viger par av både olika och samma kön.

Motionen föreslår kyrkomötet att besluta att det inte ska gå ”att hänvisa till 2009 års beslut för att inte viga samkönade par”. Läronämnden har tidigare preciserat innebörden av 2009 års beslut. År 2015 förtydligade läronämnden att beslutet innebär att det är kyrkan som helhet och inte den enskilda prästen som ansvarar för människors tillgång till de kyrkliga handlingarna. Ansvar för att vigsel erbjuds i Svenska kyrkan åvilar församlingen och ytterst kyrkoherden. (Ln 2015:12y, Ln 2016:8y, Ln 2017:4y).

Läronämnden konstaterar att Svenska kyrkan rymmer olika förståelser av äktenskapet. Enighet i evangeliets lära och sakramentens förvaltning gör det möjligt att hårbärgera teologisk olikhet i frågor som inte är konstitutiva för kyrkan. (Den augsburgska bekännelsen, artikel VII, Ln 2023:3y). Förståelsen av äktenskapet är för Svenska kyrkan en sådan icke-konstitutiv fråga. Läronämnden betonar att äktenskapet i evangelisk-luthersk tradition är en samhällelig ordning och inte ett sakrament.

I sina vigningslöften lovar prästen att följa kyrkans ordning. Det faktum att Svenska kyrkan rymmer olika förståelser av äktenskapet undantar inte ämbetsbäraren från ansvaret att vara lojal med Svenska kyrkans vigselordning. Detta betyder att ett äktenskap mellan personer av samma kön också erkänns som ett äktenskap av den präst som personligen företräder en annan förståelse av äktenskapet. Den teologiska mångfalden ska inte ta sig uttryck i ett underkännande av människors äktenskap.

Uppsala den 27 augusti 2026

På läronämndens vägnar

Martin Modéus, ordförande

Elin Hyldéen Gärtner, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Martin Modéus, ordförande, biskop Karin Johannesson, biskop Ulrica Fritzson, biskop Johan Dalman, biskop Mikael Mogren, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Susanne Rappmann, biskop Sören Dalevi, biskop Teresia Boström, biskop Åsa Nyström, biskop Erik Eckerdal, biskop Andreas Holmberg, Teresa Callewaert, Ninna Edgardh, Johanna Gustafsson Lundberg, Helena Inghammar, Håkan Möller, Jesper Svartvik, Mikael Wininge och Johannes Zeiler.

Biskop Marika Markovits har deltagit i nämndens överläggningar men var inte närvarande vid beslutstillfället.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2026:4y

Vigsel och äktenskap

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2026:76

I motionen föreslås följande. Kyrkomötet beslutar att Svenska kyrkan har *en* äktenskapssyn och *en* gemensam ordning för vigsel, enligt vilken kyrkan viger par av samma och olika kön, och att det därför inte går att hänvisa till 2009 års beslut för att inte viga samkönade par.

Kyrkorättsnämnden finns för att särskilt granska och yttra sig över förslag till ändringar i bestämmelser som beslutas av kyrkomötet. Kyrkorättsnämnden ska yttra sig över förslag till ändringar i kyrkoordningen och i andra bestämmelser som beslutas av kyrkomötet och som finns i en skrivelse från kyrkostyrelsen eller kyrkomötets presidium eller i en motion. Detta framgår av 4 kap. 22 och 27 §§ Kyrkomötets beslut (SvKB 2025:5) om Arbetsordning för kyrkomötet.

Kyrkorättsnämnden tolkar det som att, i vart fall utifrån vad som anförs i motionen, kyrkostyrelsens skrivelse 2009:6 Vigsel och äktenskap kan ha en påverkan på kyrkan som gör att skrivelsen har en karaktär av "annan bestämmelse". Kyrkorättsnämnden finner därför skäl att yttra sig över motionen.

Kyrkorättsnämnden har i flera yttranden (se bl.a. 2018:2y, 2021:4y och 2025:8y) framhållit att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att det sagda även bör gälla ett sådant ändringsförslag som aktualiseras i motionen.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att det i motionen framlagda förslaget inte har varit föremål för utredning och en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser.

Uppsala den 28 augusti 2026

På kyrkorättsnämndens vägnar

Peter Weiderud, ordförande

Samuel Holmedal, sekreterare

Närvarande och beslutande: Peter Weiderud, ordförande, Sören Olsson, Mattias Benke, Kenneth B Ferm, Margareta Nisser-Larsson, Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Mats Törnered och biskop Susanne Rappmann.

Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets yttrande 2026:4y

Vigsel och äktenskap

Till tillsyns- och uppdragsutskottet

Gudstjänstutskottets yttrande över motion 2026:76 Vigsel och äktenskap, i de delar som rör gudstjänsten och kyrkohandboken

Utskottet konstaterar att den ordning för vigselgudstjänst som finns i Kyrkohandbok för Svenska kyrkan är väl genomarbetad och ändamålsenlig. Ordningen är inte beroende av könsidentiteten hos dem som önskar ingå äktenskap. Denna vigselordning är en och gemensam för hela Svenska kyrkan. Utskottet vill, i linje med läronämndens yttrande, betona ämbetshavarens lojalitet med Svenska kyrkans ordning, däribland dess vigselordning. Vidare vill utskottet uppmuntra till pastoral reflektion över hur en vigselgudstjänst är en del av ett helhetsarbete avseende likabehandling och inkludering.

Till yttrandet finns ett särskilt yttrande.

Uppsala den 30 september 2026

På gudstjänstutskottets vägnar

Fredrik Stiernstedt, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Fredrik Stiernstedt, ordförande, Anna Rapakko, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Johan Lindman, Barbro Wiskari, Lisa Tegby, Johannes Imberg, Karin Långström, Sven Milltoft, Anne Bjurström, Sofija Lazić Pedersen, Kristina Hyse, Patrik Nordgren och Erik Johansson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Henning Larsson, Sofie Halvarsson, Anna-Karin Bengtsdotter, Knapp Anna Eriksson, Catharina Carlsson, Elin Lockneus, Anna Lindgren, Leif Aruhn-Solén, Helén Lindbäck, Marja Sandin-Wester, Gunilla Zuleta, Anna Ekström, Elisabeth Werner, Fredrik Unger och Ida Kortz.

Biskop Ulrica Fritzon har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskilt yttrande

Jag menar att gudstjänstutskottet inte har någon anledning att yttra sig om motion 2026:76, eftersom motionen inte berör någon handboksfråga.

Erik Johansson

Kyrkomötet
Läronämndens yttrande 2026:5y

Vigsel och äktenskap

Läronämndens yttrande över tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2026:2

Läronämnden har behandlat tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2026:2 med anledning av motion 2026:76 och finner att utskottets förslag till beslut inte strider mot Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Utskottets förslag till beslut rör dock omständigheter som vid vidare beredning kan komma att sorteras inom 11 kap. 17 § första stycket kyrkoordningen.

Uppsala den 20 oktober 2026

På läronämndens vägnar

Martin Modéus, ordförande

Karin Sarja, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Martin Modéus, ordförande, biskop Karin Johannesson, biskop Marika Markovits, biskop Ulrica Fritzson, biskop Johan Dalman, biskop Mikael Mogren, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Susanne Rappmann, biskop Sören Dalevi, biskop Teresia Boström, biskop Åsa Nyström, biskop Erik Eckerdal, biskop Andreas Holmberg, Ninna Edgardh, Helena Inghammar, Mikael Winnige och Johannes Zeiler.